ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1985

Vyhlásené: 13.12.1985 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

126

ZÁKON
Slovenskej národnej rady
z 12. decembra 1985
o požiarnej ochrane

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1
Úvodné ustanovenie

(1) Požiare spôsobujú straty na životoch, poškodenie zdravia a závažné škody na majetku. Preto je povinnosťou orgánov, organizácií a občanov požiarom predchádzať a v prípade ich vzniku prispieť na ich zdolanie.

(2) Účelom zákona je ustanoviť povinnosti orgánov, organizácií a občanov, ako aj postavenie a pôsobnosť orgánov štátnej správy na úseku požiarnej ochrany a postavenie a povinnosti jednotiek požiarnej ochrany tak, aby boli vytvorené podmienky pre účinnú ochranu života a zdravia občanov a majetku pred požiarmi a poskytovanie pomoci pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach.

PRVÁ ČASŤ
POVINNOSTI ORGÁNOV, ORGANIZÁCIÍ A OBČANOV NA ÚSEKU POŽIARNEJ OCHRANY

Prvý oddiel
Povinnosti orgánov a organizácií

§ 2
Všeobecné ustanovenia

(1) Orgány a organizácie zabezpečujú plnenie povinností vyplývajúcich pre nich z tohto zákona a predpisov vydaných na jeho základe alebo z iných predpisov upravujúcich povinnosti na úseku požiarnej ochrany (ďalej len „predpisy o požiarnej ochrane“) ako neoddeliteľnú súčasť svojej riadiacej, hospodárskej alebo inej základnej činnosti a neodkladne odstraňujú zistené nedostatky.

(2) Za plnenie úloh na úseku požiarnej ochrany v orgánoch a organizáciách zodpovedajú ich vedúci. Ak je na čele organizácie kolektívny orgán, organizačné predpisy určujú, kto zodpovedá za plnenie úloh na úseku požiarnej ochrany.

Povinnosti ústredných orgánov

§ 3

(1) Ústredné orgány štátnej správy a iné ústredné orgány (ďalej len „ústredné orgány“) vo vzťahu k nimi riadeným orgánom a organizáciám

a) upravujú po dohode s Ministerstvom vnútra Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) organizáciu a vykonávanie požiarnej ochrany podľa podmienok nimi riadeného odvetvia,

b) kontrolujú plnenie úloh na úseku požiarnej ochrany a dodržiavanie predpisov o požiarnej ochrane,

c) zabezpečujú v pláne prostriedky na kádrové a materiálno-technické vybavenie požiarnej ochrany podľa osobitných predpisov,[1])

d) dbajú na to, aby súčasťou hodnotenia činnosti organizácií bolo aj hodnotenie účinnosti opatrení na úseku požiarnej ochrany.

(2) Vo vzťahu k organizáciám riadeným alebo spravovaným národnými výbormi plnia povinnosti ústredných orgánov podľa odseku 1 krajské národné výbory; pri úprave organizácie a vykonávania požiarnej ochrany vychádzajú zo zásad, ktoré po dohode s ministerstvom vnútra určia ústredné orgány, do pôsobnosti ktorých patrí príslušné odvetvie. Krajské národné výbory si môžu vyžiadať súčinnosť týchto ústredných orgánov pri kontrole plnenia úloh na úseku požiarnej ochrany a dodržiavania predpisov o požiarnej ochrane.

§ 4

(1) Ústredné orgány, do pôsobnosti ktorých patrí výroba, dovoz alebo predaj prostriedkov požiarnej ochrany, sú povinné zabezpečovať túto činnosť tak, aby boli uspokojené odôvodnené potreby požiarnej ochrany.

(2) Ústredné orgány, do pôsobnosti ktorých patrí riadenie výkonu štátnej správy na úseku školstva, zabezpečujú, aby obsah výchovy a vzdelávania na všetkých druhoch a stupňoch škôl v primeranom rozsahu zahŕňal aj otázky požiarnej ochrany.

(3) Pri plnení povinností uvedených v odsekoch 1 a 2 ústredné orgány spolupracujú s ministerstvom vnútra.

§ 5
Povinnosti nadriadených orgánov

Nadriadené orgány vo vzťahu k organizáciám, ktoré priamo riadia alebo spravujú

a) zabezpečujú a kontrolujú plnenie povinností vyplývajúcich z predpisov o požiarnej ochrane a z opatrení uložených ústredným orgánom alebo orgánom vykonávajúcim štátny požiarny dozor,

b) zabezpečujú v pláne prostriedky na kádrové a materiálno-technické vybavenie požiarnej ochrany podľa osobitných predpisov,[1])

c) zabezpečujú a kontrolujú pri výskume a vývoji nových výrobkov, materiálov a technológií požiadavky na požiarnu bezpečnosť,

d) dbajú na to, aby súčasťou hodnotenia činnosti organizácií bolo aj hodnotenie účinnosti opatrení na úseku požiarnej ochrany.

§ 6
Povinnosti organizácií

(1) Organizácie

a) obstarávajú a inštalujú v potrebnom množstve a druhoch požiarnu signalizáciu, hasiace zariadenia, požiarnu techniku a iné vecné prostriedky požiarnej ochrany so zreteľom na požiarne nebezpečenstvo v organizácii a udržiavajú ich v riadnom stave,

b) vykonávajú určené opatrenia pri činnostiach alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru a pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb,

c) oznamujú bezodkladne okresnému národnému výboru a nadriadenému orgánu každý požiar, ktorý vznikol v organizácii,

d) uplatňujú pri výskume a vývoji nových výrobkov, materiálov a technológií požiadavky na požiarnu bezpečnosť,

e) vykonávajú pravidelnú kontrolu dodržiavania predpisov o požiarnej ochrane a plnenia príkazov, zákazov a pokynov týkajúcich sa požiarnej ochrany,

f) plnia ostatné povinnosti vyplývajúce pre nich z predpisov o požiarnej ochrane a z opatrení uložených im nadriadeným orgánom alebo orgánom vykonávajúcim štátny požiarny dozor.

(2) Všeobecne záväzný právny predpis ustanoví

a) spôsob vybavenia organizácií požiarnou signalizáciou, hasiacimi zariadeniami a inými vecnými prostriedkami požiarnej ochrany, ako aj ich montáž, údržbu, opravy a kontrolu,

b) povinnosti organizácií pri činnostiach alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru a pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb.

Technik požiarnej ochrany

§ 7

(1) Ústredné orgány, nadriadené orgány a organizácie ustanovujú na plnenie svojich povinností na úseku požiarnej ochrany technika požiarnej ochrany. Ústredné orgány ho ustanovujú po vyjadrení ministerstva vnútra, nadriadené orgány po vyjadrení krajského národného výboru a organizácie po vyjadrení národného výboru, ktorý v nich vykonáva štátny požiarny dozor.

(2) Všeobecne záväzný právny predpis ustanoví úlohy technikov požiarnej ochrany a ďalej, v ktorých organizáciách

a) plnia povinnosti na úseku požiarnej ochrany dvaja alebo viacerí technici požiarnej ochrany,

b) nemožno spájať funkciu technika požiarnej ochrany s inou funkciou,

c) technik požiarnej ochrany je priamo podriadený vedúcemu organizácie

d) výnimočne sa nevyžaduje ustanovenie technika požiarnej ochrany.

§ 8

Namiesto funkcie technika požiarnej ochrany môže ústredný orgán zriadiť s ohľadom na špecifické podmienky v ním riadenom odvetví inú funkciu alebo organizačný útvar na plnenie povinností na úseku požiarnej ochrany, a to po predchádzajúcom súhlase ministerstva vnútra.

§ 9

(1) Ak technik požiarnej ochrany zistí nedostatky, ktoré môžu viesť bezprostredne k vzniku požiaru v organizácii, je oprávnený nariadiť vykonanie nevyhnutných opatrení smerujúcich na odstránenie toho nebezpečenstva. O nariadených opatreniach bezodkladne informuje príslušného vedúceho organizácie a orgán vykonávajúci štátny požiarny dozor.

(2) Rovnaké oprávnenia majú pracovníci zaradení vo funkciách zriadených podľa § 8.

§ 10
Špecialista požiarnej ochrany

(1) Organizácie oprávnené na projektovú činnosť[2]) ustanovujú za účelom riešenia požiadaviek požiarnej ochrany v dokumentácii stavieb špecialistu požiarnej ochrany.

(2) Špecialistu požiarnej ochrany ustanovujú tiež organizácie vykonávajúce výskum a vývoj, pokiaľ tieto organizácie posudzujú vo svojej činnosti aj otázky zabezpečenia požiarnej ochrany.

(3) Organizácie poverené výkonom funkcie štátnej skúšobne ustanovujú špecialistu požiarnej ochrany, ak tak určí so zreteľom na charakter ich činnosti príslušný ústredný orgán po dohode s ministerstvom vnútra.

(4) Ustanoveniami odsekov 1 až 3 nie sú dotknuté ustanovenia § 7 a § 8.

(5) Úlohy špecialistov požiarnej ochrany ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 11

(1) Funkciu technika požiarnej ochrany, špecialistu požiarnej ochrany alebo funkciu zriadenú podľa § 8 môžu vykonávať len pracovníci s požadovanou odbornou spôsobilosťou.

(2) Obsah odbornej spôsobilosti, spôsob a podmienky jej overovania a osvedčovania, ako aj vydávanie a odnímanie osvedčení o odbornej spôsobilosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 12
Iní pracovníci poverení plnením úloh na úseku požiarnej ochrany

(1) Vykonávaním kontroly dodržiavania predpisov o požiarnej ochrane a na ich základe vydaných príkazov, zákazov a pokynov na určených pracoviskách môže poveriť vedúci organizácie podľa potreby, popri technikovi požiarnej ochrany aj iných spôsobilých pracovníkov.

(2) Povinnosti iných pracovníkov poverených plnením úloh na úseku požiarnej ochrany ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 13
Požiarne hliadky

(1) Organizácie zriaďujú požiarne hliadky

a) v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru,

b) na pracoviskách so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom,

c) v prípadoch určených miestnym národným výborom alebo národným výborom vyššieho stupňa pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb.

(2) Organizácia zriaďuje požiarnu hliadku tiež vtedy, ak nie je v organizácii zriadená jednotka požiarnej ochrany.

(3) Úlohy požiarnych hliadok ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 14
Požiarnotechnická komisia

(1) Požiarnotechnická komisia je poradným orgánom vedúceho organizácie na posudzovanie a zabezpečovanie úloh na úseku požiarnej ochrany.

(2) Všeobecne záväzný právny predpis ustanoví, v ktorých organizáciách sa zriaďuje požiarnotechnická komisia, jej zloženie a úlohy.

§ 15
Dokumentácia požiarnej ochrany

(1) Ústredné orgány, nadriadené orgány a organizácie sú povinné vypracúvať a udržiavať v súlade so skutočným stavom predpísanú dokumentáciu požiarnej ochrany.

(2) Druhy dokumentácie požiarnej ochrany, jej obsah a vedenie tejto dokumentácie ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 16
Školenie a odborná príprava pracovníkov o požiarnej ochrane

(1) Organizácie sú povinné vykonávať pravidelné školenie pracovníkov o požiarnej ochrane a odbornú prípravu pracovníkov zaradených do požiarnych hliadok a jednotiek požiarnej ochrany, ak túto prípravu nevykonávajú iné orgány.

(2) Ústredné orgány a nadriadené orgány zabezpečujú školenie určených pracovníkov a odbornú prípravu technikov požiarnej ochrany, špecialistov požiarnej ochrany a pracovníkov zaradených vo funkciách zriadených podľa § 8.

(3) Okruh pracovníkov, ktorí sa zúčastňujú školenia o požiarnej ochrane, druhy, obsah a rozsah tohto školenia, ako aj druhy, obsah a rozsah odbornej prípravy pracovníkov zaradených do požiarnych hliadok a jednotiek požiarnej ochrany, technikov požiarnej ochrany, špecialistov požiarnej ochrany a pracovníkov zaradených vo funkciách zriadených podľa § 8 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

Druhý oddiel
Povinnosti občanov

§ 17

(1) Občania sú povinní

a) počínať si tak, aby nedochádzalo k vzniku požiarov, najmä pri používaní tepelných, elektrických, plynových a iných spotrebičov, pri skladovaní a používaní horľavých alebo požiarno nebezpečných látok a pri manipulácii s otvoreným ohňom,

b) umožniť pravidelné čistenie komínov v rodinných domčekoch a v iných objektoch v ich vlastníctve alebo užívaní,

c) plniť príkazy a dodržiavať zákazy týkajúce sa požiarnej ochrany na označených miestach,

d) obstarať a udržiavať v použiteľnom stave hasiace zariadenia a iné vecné prostriedky požiarnej ochrany v rozsahu určenom predpismi o požiarnej ochrane,

e) utvárať v rodinných domčekoch a v iných objektoch v ich vlastníctve alebo užívaní podmienky pre rýchle zdolanie požiaru a pre záchranné práce,

f) umožniť kontrolným skupinám (§ 40) vykonať preventívnu požiarnu kontrolu na overenie dodržiavania predpisov o požiarnej ochrane v rodinných domčekoch a v iných objektoch v ich vlastníctve alebo užívaní a odstrániť zistené nedostatky v lehote určenej týmito orgánmi.

(2) Ten, kto je povinný vykonávať dohľad nad osobami, ktoré nemôžu posúdiť následky svojho konania, je povinný dbať, aby tieto osoby svojím konaním nespôsobili požiar.

(3) Občan nesmie

a) vykonávať práce, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru, ak nemá odbornú spôsobilosť, ktorú požadujú pre vykonávanie takýchto prác osobitné predpisy,

b) poškodzovať alebo zneužívať hasiace prístroje alebo iné vecné prostriedky požiarnej ochrany.

(4) Všeobecne záväzný právny predpis ustanoví podrobnosti o povinnostiach občanov pri predchádzaní požiarom a pri ich zdolávaní.

Tretí oddiel
Pomoc pri zdolávaní požiarov

§ 18
Osobná pomoc

Každý je povinný v súvislosti so zdolávaním požiaru

a) vykonať nevyhnutné opatrenia pre záchranu ohrozených osôb,

b) uhasiť požiar, ak je to možné, alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia,

c) ohlásiť bezodkladne na určenom mieste zistený požiar alebo zabezpečiť jeho ohlásenie,

d) poskytnúť osobnú pomoc jednotke požiarnej ochrany na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa jednotky požiarnej ochrany alebo národného výboru.

§ 19
Vecná pomoc

Každý je povinný na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa jednotky požiarnej ochrany alebo národného výboru poskytnúť dopravné prostriedky, zdroje vody, spojovacie zariadenia a iné veci potrebné na zdolanie požiaru.

§ 20
Vyňatie z povinnosti poskytnúť osobnú a vecnú pomoc

(1) Povinnosť poskytnúť pomoc uvedenú v § 18 a § 19 sa nevzťahuje na

a) útvary a vojakov Československej ľudovej armády, vojsk ministerstva vnútra, útvary a príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti a Zboru nápravnej výchovy, ak by poskytnutím pomoci bolo vážne ohrozené plnenie bojovej úlohy alebo výkon služby,

b) organizácie a pracovníkov verejnej hromadnej dopravy, energetiky a spojov, ak by poskytnutie pomoci mohlo mať za následok závažnú poruchu prevádzky v týchto organizáciách alebo iný závažný následok,

c) organizácie a pracovníkov zdravotníctva, ak by poskytnutím pomoci bolo vážne ohrozené plnenie úloh podľa osobitných predpisov.[3])

(2) Občan nie je povinný poskytnúť pomoc uvedenú v § 18 a § 19, ak mu v tom bráni dôležitá okolnosť alebo ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby.[4])

§ 21
Náhrada výdavkov

(1) Ak sú s poskytovaním vecnej pomoci spojené výdavky, patrí tomu, kto ich poskytol, náhrada výdavkov. Právo na náhradu výdavkov môže oprávnený uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď ich zistil, najneskôr do dvoch rokov od ich vzniku; inak toto právo zanikne. Právo na náhradu výdavkov sa uplatňuje na okresnom národnom výbore, v územnom obvode ktorého požiar vznikol. Tento národný výbor o náhrade výdavkov rozhoduje a náhradu poskytuje.

(2) Ak poskytla organizácia vecnú pomoc pri zdolávaní požiaru inej organizácii, o náhrade výdavkov s tým spojených platia osobitné predpisy.[5])

(3) Ustanoveniami odsekov 1 a 2 nie je dotknuté právo na náhradu škody.

§ 22
Vstup na nehnuteľnosti

(1) Vlastník (správca, užívateľ) nehnuteľnosti je povinný umožniť vstup na nehnuteľnosť na vykonanie opatrení nevyhnutných na zdolanie požiaru alebo na zamedzenie jeho šírenia, prípadne na vykonanie iných záchranných prác, najmä vypratať alebo strpieť vypratanie pozemku, odstrániť alebo strpieť odstránenie stavieb, ich častí alebo porastov. O potrebe a rozsahu týchto opatrení rozhoduje veliteľ zásahu.

(2) Ak je to nevyhnutné na účely cvičenia jednotky požiarnej ochrany, vlastník (správca, užívateľ) nehnuteľnosti je povinný umožniť vstup na nehnuteľnosť; o tomto vstupe musí byť vopred upovedomený národným výborom, ktorý organizuje cvičenie jednotky požiarnej ochrany. Pritom sa musí dbať, aby cvičením jednotky požiarnej ochrany bolo čo najmenej rušené užívanie nehnuteľnosti a aby nevznikli škody, ktorým možno zabrániť.

(3) Ak nesúhlasí vlastník (správca, užívateľ) nehnuteľnosti so vstupom na nehnuteľnosť podľa odseku 2, rozhodne národný výbor, ktorý cvičenie jednotky požiarnej ochrany organizuje, o tom, či vstup na nehnuteľnosť je pre cvičenie tejto jednotky nevyhnutný. Vstupovať do rodinných domčekov a iných objektov vo vlastníctve alebo užívaní občanov pri cvičení jednotky požiarnej ochrany možno len so súhlasom ich vlastníka alebo užívateľa.

(4) O vstupe do zariadení určených na obranu vlasti a do objektov Zboru nápravnej výchovy platia osobitné predpisy.[6])

DRUHÁ ČASŤ
ŠTÁTNA SPRÁVA NA ÚSEKU POŽIARNEJ OCHRANY

Prvý oddiel
Orgány štátnej správy a ich pôsobnosť

§ 23

Orgánmi štátnej správy na úseku požiarnej ochrany sú ministerstvo vnútra a národné výbory.

Ministerstvo vnútra

§ 24

(1) Ministerstvo vnútra ako ústredný orgán štátnej správy na úseku požiarnej ochrany

a) riadi výkon štátnej správy na úseku požiarnej ochrany,

b) vypracúva koncepciu organizácie a rozvoja požiarnej ochrany,

c) vykonáva štátny požiarny dozor a hlavný štátny požiarny dozor,

d) ústredne plánuje podľa osobitných predpisov bilančné a finančné krytie na vybranú požiarnu techniku a iné vecné prostriedky požiarnej ochrany určené pre národné výbory; pre organizácie túto techniku bilančne zabezpečuje,

e) riadi odbornú prípravu na úseku požiarnej ochrany,

f) usmerňuje po odbornej stránke výkon služby v jednotkách požiarnej ochrany,

g) zabezpečuje a vykonáva výskum a vývoj na úseku požiarnej ochrany,

h) určuje postup zisťovania príčin vzniku požiarov a v závažných prípadoch sa na zisťovaní týchto príčin zúčastňuje; vypracúva rozbory príčin vzniku požiarov,

i) určuje zameranie preventívno-výchovnej, propagačnej a edičnej činnosti a podieľa sa na jej zabezpečovaní,

j) riadi a organizuje požiarnu službu civilnej obrany.

(2) Ministerstvo vnútra je oprávnené určovať technické podmienky požiarnej ochrany stavieb.

§ 25

(1) Ministerstvo vnútra je orgánom štátnej správy vo veciach stredných škôl požiarnej ochrany.[7]) V rámci tejto pôsobnosti zriaďuje a zrušuje stredné školy požiarnej ochrany, vykonáva v nich inšpekciu výchovy a vzdelávania a hospodársky ich zabezpečuje.

(2) Žiakom stredných škôl požiarnej ochrany sa poskytuje finančné a hmotné zabezpečenie, ktorým sa sledujú výchovné ciele v súlade s potrebami štátnej správy a národného hospodárstva. Finančné zabezpečenie sa poskytuje formou odmien a štipendií. Hmotné zabezpečenie zahŕňa najmä stravovanie a ubytovanie.

(3) Podrobnosti o finančnom a hmotnom zabezpečení žiakov stredných škôl požiarnej ochrany ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

Národné výbory

§ 26

(1) Národné výbory na úseku požiarnej ochrany zameriavajú svoju činnosť na účinné predchádzanie požiarom a na ich zdolávanie. Za týmto účelom

a) zabezpečujú po materiálnej a finančnej stránke potreby požiarnej ochrany,

b) spolupracujú s ostatnými štátnymi orgánmi a dobrovoľnými spoločenskými organizáciami pri zabezpečovaní úloh na úseku požiarnej ochrany,

c) vytvárajú predpoklady pre aktívnu účasť občanov na plnení úloh podľa predpisov o požiarnej ochrane,

d) pravidelne prerokúvajú stav na úseku požiarnej ochrany a prijímajú potrebné opatrenia,

e) zabezpečujú výstavbu a údržbu objektov a zariadení požiarnej ochrany pre potreby svojho územného obvodu.

(2) Národné výbory pri plnení úloh na úseku požiarnej ochrany si poskytujú vzájomnú pomoc, najmä pri zdolávaní požiarov.

§ 27

Krajský národný výbor

a) vykonáva štátny požiarny dozor,

b) zabezpečuje a v rozsahu vymedzenom ministerstvom vnútra vykonáva odbornú prípravu na úseku požiarnej ochrany,

c) riadi po odbornej stránke výkon služby v útvaroch Zboru požiarnej ochrany národných výborov v rozsahu vymedzenom ministerstvom vnútra,

d) zisťuje v závažných prípadoch príčiny vzniku požiarov a vypracúva rozbory príčin ich vzniku,

e) organizuje preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť,

f) koordinuje zabezpečovanie požiarnej ochrany s ostatnými orgánmi vo svojom územnom obvode,

g) vypracúva určenú dokumentáciu požiarnej ochrany,

h) organizuje a zabezpečuje požiarnu službu civilnej obrany.

§ 28

Okresný národný výbor

a) vykonáva štátny požiarny dozor,

b) riadi po odbornej stránke výkon služby v jednotkách požiarnej ochrany, ak toto riadenie nie je zverené ministerstvu vnútra alebo krajskému národnému výboru,

c) zabezpečuje požiarnu techniku a iné vecné prostriedky požiarnej ochrany pre miestne národné výbory,

d) riadi, organizuje a v rozsahu vymedzenom ministerstvom vnútra vykonáva odbornú prípravu najmä veliteľov závodných požiarnych útvarov, veliteľov a strojníkov dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany a preventivárov požiarnej ochrany národných výborov,

e) zisťuje príčiny vzniku požiarov a vypracúva rozbory príčin ich vzniku,

f) vypracúva určenú dokumentáciu požiarnej ochrany,

g) organizuje a vykonáva preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť,

h) koordinuje zabezpečovanie požiarnej ochrany s ostatnými orgánmi vo svojom územnom obvode,

i) organizuje požiarnu službu civilnej obrany a vykonáva jej prípravu.

§ 29

Miestny národný výbor

a) vykonáva preventívne požiarne kontroly,

b) zabezpečuje odbornú prípravu svojich jednotiek požiarnej ochrany a požiarnych hliadok,

c) vypracúva určenú dokumentáciu požiarnej ochrany,

d) zriaďuje ohlasovne požiarov,

e) vykonáva preventívnovýchovnú činnosť,

f) pomáha plniť úlohy na úseku požiarnej služby civilnej obrany.

§ 30

Všeobecne záväzný právny predpis ustanoví

a) postup zisťovania príčin vzniku požiarov,

b) postup vypracúvania rozborov požiarov,

c) druhy dokumentácie požiarnej ochrany národných výborov, jej obsah a vedenie.

Druhý oddiel
Štátny požiarny dozor

§ 31
Vykonávanie štátneho požiarneho dozoru

(1) Štátny požiarny dozor sa vykonáva

a) kontrolou dodržiavania povinností orgánov a organizácií ustanovených predpismi o požiarnej ochrane,

b) posudzovaním typizačných prác z hľadiska požiarnej bezpečnosti stavieb,

c) posudzovaním dokumentácie stavieb vrátane technológií z hľadiska ich požiarnej bezpečnosti,

d) posudzovaním výrobkov z hľadiska ich požiarnej bezpečnosti,

e) kontrolou pripravenosti a akcieschopnosti jednotiek požiarnej ochrany a materiálno-technického vybavenia požiarnej ochrany v organizáciách,

f) ukladaním opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a kontrolou plnenia týchto opatrení.

(2) Podrobnosti o vykonávaní štátneho požiarneho dozoru ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

Orgány vykonávajúce štátny požiarny dozor

§ 32

(1) Ministerstvo vnútra vykonáva štátny požiarny dozor

a) na ústredných orgánoch a krajských národných výboroch z hľadiska plnenia ich povinností ustanovených v § 3 a § 5,

b) posudzovaním

1. typizačných úloh, typových podkladov a typizačných smerníc podľa osobitných predpisov,[8])
2. dokumentácie stavieb[9]) vrátane technológií v prípadoch ustanovených vo všeobecne záväznom právnom predpise,
3. výrobkov, ktoré neboli určené na schvaľovanie štátnym skúšobniam, ak si posúdenie takýchto výrobkov vyhradí.

(2) Ak si ministerstvo vnútra vyhradí podľa odseku 1 písm. b) bod 3 na posúdenie výrobok, je organizácia, ktorá takýto výrobok vyrába alebo dováža, povinná na svoj náklad bezplatne predložiť ministerstvu vnútra vzorku výrobku v nevyhnutne potrebnom množstve a s požadovanou dokumentáciou. Ministerstvo vnútra vzorky vracia organizácii v stave, v akom sú po skúškach. Ak je to technicky možné a hospodársky účelné, ministerstvo vnútra s organizáciou dohodne, že si vzorku ponechá ako doklad.

(3) Ak ministerstvo vnútra zistí, že výrobok má závažné nedostatky z hľadiska požiarnej bezpečnosti, môže zakázať jeho výrobu, uvedenie do obehu alebo dovoz alebo uložiť vykonanie iných opatrení.

(4) Posudok vydaný Ministerstvom vnútra Českej socialistickej republiky v rámci jeho pôsobnosti vo veciach uvedených v odseku 1 písm. b) bod 3 platí aj v Slovenskej socialistickej republike.

§ 33

Ministerstvo vnútra vo vzťahu ku krajským národným výborom a okresným národným výborom vykonáva hlavný štátny požiarny dozor. Pri vykonávaní tohto dozoru zisťuje, ako krajské národné výbory a okresné národné výbory plnia úlohy štátneho požiarneho dozoru; pritom je oprávnené vykonať kontrolu v ktoromkoľvek orgáne a organizácii.

§ 34

(1) Krajský národný výbor vykonáva štátny požiarny dozor

a) na orgánoch nadriadených organizáciám z hľadiska plnenia ich povinností ustanovených v § 5, ak tento dozor neprislúcha ministerstvu vnútra,

b) posudzovaním dokumentácie stavieb vrátane technológií, v prípadoch ustanovených vo všeobecne záväznom právnom predpise,

c) v organizáciách určených ministerstvom vnútra v rozsahu § 31 písm. a), c), e), f), ak tento dozor neprislúcha ministerstvu vnútra.

(2) Krajský národný výbor dozerá, ako okresné národné výbory plnia úlohy pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru; pritom je oprávnený vykonať kontrolu v ktorejkoľvek organizácii vo svojom územnom obvode.

§ 35

Okresný národný výbor vykonáva štátny požiarny dozor v rozsahu § 31 písm. a), c), e), f), ak tento dozor neprislúcha ministerstvu vnútra alebo krajskému národnému výboru.

Vylúčenie veci z používania a zastavenie prevádzky

§ 36

(1) Ak vec alebo prevádzka vyvolávajú bezprostredné nebezpečenstvo vzniku požiaru a na odstránenie tohto nebezpečenstva nestačia iné opatrenia, orgán vykonávajúci štátny požiarny dozor rozhodne o

a) vylúčení veci z používania,

b) zastavení prevádzky v objektoch, ktoré toto nebezpečenstvo vyvolávajú.

(2) O zastavení prevádzky sa môže rozhodnúť aj vtedy, ak by bola znemožnená záchrana osôb alebo majetku v prípade vzniku požiaru.

(3) Ak to vyžaduje naliehavosť situácie, možno rozhodnutie podľa odsekov 1 a 2 oznámiť ústne a uviesť ho do zápisnice; písomné vyhotovenie tohto rozhodnutia je potrebné doručiť bezodkladne.

(4) Proti rozhodnutiu o opatreniach uvedených v odsekoch 1 a 2 možno podať odvolanie do troch dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. Odvolanie nemá odkladný účinok. Odvolací orgán o ňom rozhodne bezodkladne.

§ 37

Zastavenie prevádzky sa musí vopred prerokovať s vedúcim organizácie. Ak dôjde vylúčením veci z používania alebo zastavením prevádzky v jednotlivých objektoch k podstatnému obmedzeniu alebo zastaveniu prevádzky v celom závode alebo v celej organizácii, orgán vykonávajúci štátny požiarny dozor o tom bezodkladne upovedomí orgán nadriadený organizácii.

§ 38

Používať vec, ktorá bola vylúčená z používania [§ 36 ods. 1 písm. a)] možno až po odstránení nedostatkov vyvolávajúcich bezprostredné nebezpečenstvo vzniku požiaru a len s písomným súhlasom orgánu, ktorý vylúčil vec z používania alebo rozhodol o zastavení prevádzky.

Tretí oddiel
Preventívne požiarne kontroly

§ 39

(1) Účelom preventívnych požiarnych kontrol je previerka dodržiavania povinností ustanovených predpismi o požiarnej ochrane

a) v objektoch organizácií, ktoré určil okresný národný výbor,

b) v rodinných domčekoch a iných objektoch vo vlastníctve alebo užívaní občanov.

(2) Okresný národný výbor určí na vykonávanie preventívnych požiarnych kontrol také objekty, v ktorých vzhľadom na ich veľkosť a význam, malé požiarne nebezpečenstvo a na malý rozsah chránených hodnôt nie je potrebné vykonávať štátny požiarny dozor.

§ 40

(1) Miestny národný výbor vytvára na vykonávanie preventívnych požiarnych kontrol kontrolné skupiny. Do týchto skupín zaraďuje členov Zväzu požiarnej ochrany, prípadne aj iné osoby; pritom prihliada najmä na ich odborné predpoklady. Vedúceho kontrolnej skupiny ustanovuje po prerokovaní so zväzom požiarnej ochrany.

(2) Miestny národný výbor môže ustanoviť na organizovanie a vyhodnocovanie preventívnych požiarnych kontrol preventivára požiarnej ochrany národného výboru, spravidla z členov Zväzu požiarnej ochrany.

§ 41

(1) Kontrolné skupiny pri vykonávaní preventívnych požiarnych kontrol upozorňujú občanov a príslušných pracovníkov organizácií na zistené nedostatky, požadujú ich bezodkladné odstránenie a na tieto účely poskytujú potrebné informácie a vysvetlenia; nedostatky, ktoré nemožno odstrániť bezodkladne, oznamujú miestnemu národnému výboru.

(2) Miestny národný výbor

a) ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru alebo sťaženiu záchrany osôb a majetku, a kontroluje plnenie týchto opatrení,

b) rozhoduje o vylúčení veci z používania; ustanovenia § 36 a § 38 platia obdobne,

c) navrhuje okresnému národnému výboru vydať rozhodnutie o zastavení prevádzky.

§ 42

Podrobnosti o vykonávaní preventívnych požiarnych kontrol ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

TRETIA ČASŤ
ZBOR POŽIARNEJ OCHRANY

Prvý oddiel
Postavenie a organizácia Zboru požiarnej ochrany

§ 43

(1) Zriaďuje sa Zbor požiarnej ochrany. Jeho základným poslaním je chrániť pred požiarmi život a zdravie občanov a majetok.

(2) Zbor požiarnej ochrany je budovaný podľa zásady nadriadenosti a podriadenosti. Minister vnútra Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „minister vnútra“) je predstaveným príslušníkov Zboru požiarnej ochrany.

(3) V rámci Zboru požiarnej ochrany sa vytvárajú správy Zboru požiarnej ochrany a útvary Zboru požiarnej ochrany.

§ 44

(1) Ministerstvo vnútra, krajské národné výbory a okresné národné výbory zriaďujú na plnenie svojich úloh na úseku požiarnej ochrany správy Zboru požiarnej ochrany.

(2) Náčelníka správy Zboru požiarnej ochrany národného výboru ustanovuje do funkcie a odvoláva z nej plenárne zasadanie príslušného národného výboru na návrh náčelníka správy Zboru požiarnej ochrany vyššieho stupňa.

(3) Zástupcu náčelníka správy Zboru požiarnej ochrany národného výboru a veliteľa útvaru Zboru požiarnej ochrany ustanovuje do funkcie a odvoláva z nej rada príslušného národného výboru na návrh náčelníka správy Zboru požiarnej ochrany po prerokovaní s náčelníkom správy Zboru požiarnej ochrany vyššieho stupňa.

§ 45

(1) Správa Zboru požiarnej ochrany národného výboru je osobitným orgánom národného výboru.[10]) Je riadená radou národného výboru a správou Zboru požiarnej ochrany vyššieho stupňa. Za svoju činnosť zodpovedá rade národného výboru.

(2) Správa Zboru požiarnej ochrany národného výboru

a) vykonáva štátnu správu na úseku požiarnej ochrany s výnimkou vecí patriacich do právomoci plenárneho zasadania národného výboru, jeho rady, komisií a správnych komisií,

b) riadi útvar Zboru požiarnej ochrany,

c) spracúva odborné podklady na rokovanie národného výboru, jeho rady, komisií a správnych komisií a zabezpečuje plnenie uznesení národného výboru a jeho orgánov,

d) informuje poslancov o svojej činnosti.

(3) Príslušníci správy Zboru požiarnej ochrany národného výboru sa zúčastňujú schôdzí a besied poslancov s voličmi.

§ 46

(1) Vláda Slovenskej socialistickej republiky určí celkové početné stavy Zboru požiarnej ochrany.

(2) Minister vnútra po prerokovaní s krajskými národnými výbormi určí organizáciu a početné stavy správ Zboru požiarnej ochrany národných výborov a útvarov Zboru požiarnej ochrany.

Druhý oddiel
Pracovno-právne vzťahy príslušníkov Zboru požiarnej ochrany

§ 47
Podmienky prijatia

(1) Príslušníkom Zboru požiarnej ochrany (ďalej len „príslušník“) môže byť len československý štátny občan, ktorý je bezúhonný, morálne a zdravotne spôsobilý na predpokladaný druh práce v Zbore požiarnej ochrany, dosiahol požadované vzdelanie a dovŕšil vek 18 rokov.

(2) Podmienku dovŕšenia veku podľa odseku 1 nemusia spĺňať absolventi stredných škôl požiarnej ochrany. Tým nie sú dotknuté ustanovenia všeobecných predpisov o pracovných podmienkach mladistvých.

(3) Podrobnosti o podmienkach prijatia a výnimky z podmienky vzdelania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 48
Sľub

(1) Po vzniku pracovného pomeru, najskôr však po dovŕšení 18 rokov veku, skladá príslušník tento sľub:

„Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem verný Československej socialistickej republike a jej socialistickému spoločenskému zriadeniu, budem chrániť životy a zdravie občanov a majetok pred požiarmi. Svoje povinnosti budem vykonávať svedomito, dôsledne budem plniť rozkazy a pokyny náčelníkov a veliteľov Zboru požiarnej ochrany a pri svojom konaní budem mať stále na zreteli záujmy socialistickej spoločnosti.“

(2) Zloženie sľubu sa nevyžaduje, ak príslušník zložil tento sľub v bezprostredne predchádzajúcom pracovnom pomere.

§ 49
Pracovný pomer a skúšobná doba

(1) Príslušník je v pracovnom pomere

a) k okresnému národnému výboru alebo

b) ku krajskému národnému výboru alebo

c) k ministerstvu vnútra alebo ním riadenej organizácii na úseku požiarnej ochrany.

(2) S príslušníkom sa môže pri prijatí do pracovného pomeru dohodnúť skúšobná doba až na 6 mesiacov.

§ 50
Prevedenie na inú prácu a preloženie

(1) Príslušníka možno previesť aj bez jeho súhlasu na inú prácu (funkciu) až na 90 pracovných dní v kalendárnom roku, ak to vyžaduje dôležitá potreba služby.

(2) Príslušníka možno preložiť aj bez jeho súhlasu do iného miesta výkonu služby v rámci organizácie aj na čas dlhší ako 90 dní, najviac však na jeden rok, ak to vyžaduje dôležitá potreba

služby. Opätovne možno príslušníka preložiť najskôr po uplynutí jedného roka od doby, keď sa skončilo jeho predchádzajúce preloženie, ak sa s organizáciou nedohodne inak.

§ 51
Pracovná cesta pri plnení mimoriadnych úloh Zboru požiarnej ochrany

(1) Správa Zboru požiarnej ochrany je povinná na požiadanie správy Zboru požiarnej ochrany vyššieho stupňa vyslať potrebný počet príslušníkov na pracovnú cestu na plnenie mimoriadnych úloh Zboru požiarnej ochrany. Všeobecne záväzný právny predpis ustanoví, čo sa rozumie mimoriadnymi úlohami Zboru požiarnej ochrany.

(2) Na plnenie mimoriadnych úloh Zboru požiarnej ochrany môže byť príslušník vyslaný na pracovnú cestu na čas nevyhnutne potrebný, najdlhšie celkove na 30 pracovných dní v kalendárnom roku. Pritom môže byť poverený aj inou prácou, než bolo dohodnuté v pracovnej zmluve.

(3) Na pracovnej ceste pri plnení mimoriadnych úloh podľa odseku 1 podlieha príslušník rozkazom a pokynom náčelníka správy Zboru požiarnej ochrany alebo veliteľa útvaru Zboru požiarnej ochrany, v pôsobnosti ktorého sa mimoriadne úlohy plnia.

(4) Náklady spojené s vyslaním príslušníka na pracovnú cestu pri plnení mimoriadnych úloh Zboru požiarnej ochrany uhradí ten národný výbor, ktorého správa Zboru požiarnej ochrany o vyslanie požiadala; to isté platí, ak o vyslanie požiadalo ministerstvo vnútra.

(5) Ak národný výbor, ku ktorému je príslušník v pracovnom pomere, nahradil tomuto príslušníkovi škodu, ku ktorej došlo na pracovnej ceste pri plnení mimoriadnych úloh Zboru požiarnej ochrany, má nárok na náhradu voči národnému výboru, ktorého správa Zboru požiarnej ochrany o vyslanie požiadala; to isté platí, ak o vyslanie požiadalo ministerstvo vnútra.

§ 52
Okamžité zrušenie pracovného pomeru

S príslušníkom možno okamžite zrušiť pracovný pomer aj vtedy, ak odmietne zložiť predpísaný sľub alebo ak mu bola odňatá hodnosť.

§ 53
Povinnosti príslušníkov

(1) Príslušník je povinný okrem ostatných povinností vyplývajúcich z jeho pracovného pomeru

a) plniť dôsledne a presne úlohy vyplývajúce zo základného poslania Zboru požiarnej ochrany a z rozkazov a pokynov náčelníkov a veliteľov Zboru požiarnej ochrany; splnenie rozkazu smie odmietnuť, ak by jeho splnením spáchal trestný čin alebo prečin,

b) zvyšovať svoje politické a odborné znalosti a udržiavať si potrebnú fyzickú zdatnosť,

c) dodržiavať zásady služobnej zdvorilosti.

(2) Podrobnosti o výkone služby príslušníkov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 54
Odmeny a kárne opatrenia

(1) Minister vnútra, náčelníci správ a velitelia útvarov Zboru požiarnej ochrany môžu príslušníkom udeľovať odmeny a ukladať kárne opatrenia. Rozsah ich právomoci udeľovať odmeny a ukladať kárne opatrenia ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

(2) Odmenami sú:

a) písomná pochvala,

b) vecný dar,

c) peňažná odmena,

d) mimoriadne povýšenie alebo vymenovanie do prvej dôstojníckej hodnosti.

(3) Ďalším kárnym opatrením je zníženie hodnosti o jeden stupeň na dobu jedného roka.

(4) Náčelníkovi správy Zboru požiarnej ochrany národného výboru môže udeľovať odmeny, s výnimkou odmeny uvedenej v odseku 2 písm. d), a ukladať kárne opatrenia, s výnimkou kárneho opatrenia uvedeného v odseku 3, predseda tohto národného výboru, a to spravidla na návrh náčelníka správy Zboru požiarnej ochrany vyššieho stupňa.

Pracovný čas

§ 55

(1) Pracovný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Dĺžka pracovnej smeny pri nerovnomerne rozvrhnutom pracovnom čase môže byť najviac 24 hodín; pritom dĺžka pracovného času v tejto smene môže byť najviac 18 hodín.

(2) Príslušníkovi sa poskytuje najneskôr po každých piatich hodinách nepretržitej práce pracovná prestávka na jedlo a oddych v trvaní najmenej 15 minút. Jednotlivé prestávky na jedlo a oddych sa započítavajú do pracovného času v rozsahu 15 minút, najviac však v rozsahu 45 minút za smenu.

(3) Začiatok a koniec pracovného času príslušníkov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 56

(1) Príslušníkom sa môže nariadiť pracovná pohotovosť na pracovisku alebo mimo pracoviska.

(2) Príslušníkom s nerovnomerne rozvrhnutým pracovným časom sa nariaďuje v rámci pracovnej smeny pracovná pohotovosť na pracovisku.

(3) U príslušníka, ktorý je v čase pracovnej pohotovosti na pracovisku povolaný na výkon práce nad rozsah určeného a rozvrhnutého týždenného pracovného času, ide o výkon práce nadčas.

(4) Pracovná pohotovosť na pracovisku, pri ktorej príslušník nevykonáva prácu, sa v kalendárnom roku započítava do pracovného času v rozsahu najviac týždenného pracovného času vrátane pracovnej pohotovosti a posudzuje sa ako práca nadčas. To neplatí u príslušníkov s kratším pracovným časom.

(5) Príslušníkovi sa za prácu nadčas podľa odseku 4 poskytuje náhradné voľno, ak jeho pracovná pohotovosť na pracovisku trvala v kalendárnom roku najmenej 180 hodín, počas ktorých nebol povolaný na výkon práce; toto náhradné voľno sa poskytuje v tom istom kalendárnom roku a len výnimočne ho možno poskytnúť tak, aby bolo vyčerpané najneskôr do 30. apríla nasledujúceho roka. Za nevyčerpané náhradné voľno nemožno poskytnúť mzdu ani náhradu mzdy; mzda sa však poskytne, ak náhradné voľno nebolo vyčerpané z dôvodov na strane organizácie.

(6) Podrobnosti o poskytovaní náhradného voľna podľa odseku 5 a spôsob jeho čerpania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 57
Starostlivosť o príslušníkov

(1) Náčelník správy Zboru požiarnej ochrany je povinný zabezpečiť príslušníkom, ktorí vykonávajú službu za sťažených podmienok pri zásahu alebo v súvislosti s ním, v potrebnom rozsahu bezplatné stravovanie a vhodné ubytovanie; pri plnení tejto úlohy sú organizácie povinné poskytnúť pomoc.

(2) Podrobnosti o poskytovaní bezplatného stravovania a ubytovania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

Spoločné ustanovenia o pracovno-právnych vzťahoch príslušníkov

§ 58

V pracovno-právnych vzťahoch príslušníkov, ktorí sú v pracovnom pomere k okresnému národnému výboru alebo ku krajskému národnému výboru, plnia úlohy vedúceho organizácie náčelníci správ Zboru požiarnej ochrany týchto národných výborov; v pracovnoprávnych vzťahoch náčelníka správy Zboru požiarnej ochrany okresného národného výboru alebo krajského národného výboru plní úlohy vedúceho organizácie predseda tohto národného výboru.

§ 59

Ak sa v tomto zákone neustanovuje inak, vzťahujú sa na pracovnoprávne vzťahy príslušníkov Zákonník práce a všeobecne záväzné právne predpisy, vydané na jeho základe.

Tretí oddiel
Hodnosti a rovnošata

§ 60
Hodnosti

(1) Príslušníkom patria hodnosti s označením príslušnosti k Zboru požiarnej ochrany. Príslušnosť k Zboru požiarnej ochrany sa vyjadruje skratkou „PO“ pri hodnosti.

(2) Ustanovujú sa tieto hodnosti:

a) práporčícke: rotný PO, rotmajster PO, nadrotmajster PO, podpráporčík PO, práporčík PO, nadpráporčík PO,

b) dôstojnícke: podporučík PO, poručík PO, nadporučík PO, kapitán PO, major PO, podplukovník PO, plukovník PO.

§ 61
Vymenúvanie a povyšovanie do hodností

(1) Po vzniku pracovného pomeru sa príslušník vymenúva do hodnosti rotného PO; ak má úplné stredné vzdelanie, do hodnosti rotmajstra PO a ak má vysokoškolské vzdelanie, do hodnosti podporučíka PO.

(2) Do práporčíckej alebo dôstojníckej hodnosti vymenúva a povyšuje príslušníkov príslušný náčelník správy Zboru požiarnej ochrany alebo minister vnútra.

(3) Príslušník má nárok na povýšenie, ak

a) vykonáva počas určenej doby funkciu, pre ktorú je ustanovená vyššia hodnosť,

b) dosahuje dobré výsledky v službe,

c) uplynula mu určená doba výsluhy rokov v hodnosti a

d) spĺňa podmienku požadovaného vzdelania alebo ak mu bola táto podmienka odpustená.

(4) Povyšovanie do hodnosti plukovníka PO je výberové.

§ 62
Odňatie hodnosti

Minister vnútra môže odňať práporčícku alebo dôstojnícku hodnosť príslušníkovi ktorý sa dopustil konania, ktoré je v príkrom rozpore s požiadavkami kladenými na príslušníka.

§ 63
Rovnošata

(1) Príslušníkom patrí rovnošata.

(2) Príslušníci, ktorým je pre výkon služby predpísaná rovnošata, sú povinní ju nosiť pri výkone služby.

§ 64

Podrobnosti o hodnostiach a rovnošate príslušníkov, výnimky z § 61 ods. 1, § 63 ods. 2 a konanie vo veciach hodnosti príslušníkov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

ŠTVRTÁ ČASŤ
JEDNOTKY POŽIARNEJ OCHRANY

§ 65
Druhy jednotiek požiarnej ochrany

(1) Jednotkami požiarnej ochrany sú:

a) útvar Zboru požiarnej ochrany, ktorý je zložený z príslušníkov,

b) závodný požiarny útvar, ktorý je zložený z pracovníkov organizácie (ďalej len „pracovníci“),

c) dobrovoľný verejný požiarny zbor a dobrovoľný závodný požiarny zbor, ktoré sú zložené z osôb, ktoré vykonávajú činnosť v týchto jednotkách požiarnej ochrany dobrovoľne popri svojom zamestnaní (ďalej len „členovia“) a sú spravidla členmi Zväzu požiarnej ochrany.

(2) Zriaďovanie, vnútornú organizáciu a vybavenie jednotiek požiarnej ochrany požiarnou technikou a inými vecnými prostriedkami požiarnej ochrany, ako aj ich používanie ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 66
Útvary Zboru požiarnej ochrany

(1) Okresný národný výbor zriaďuje okresný útvar Zboru požiarnej ochrany.

(2) Krajský národný výbor zriaďuje krajský útvar Zboru požiarnej ochrany.

(3) Ministerstvo vnútra môže na plnenie osobitných úloh zriadiť útvar Zboru požiarnej ochrany ministerstva vnútra.

(4) Ministerstvo vnútra môže v odôvodnených prípadoch udeliť výnimku z povinnosti zriadiť útvar Zboru požiarnej ochrany podľa odseku 1 alebo 2. So súhlasom ministerstva vnútra môže výnimočne zriadiť útvar Zboru požiarnej ochrany aj iný ako okresný národný výbor alebo krajský národný výbor.

(5) Na základe dohody medzi ministerstvom vnútra, ústredným orgánom a krajským národným výborom môže byť zriadený útvar Zboru požiarnej ochrany aj v organizácii. Zásady zriaďovania útvarov Zboru požiarnej ochrany v organizáciách ustanoví vláda Slovenskej socialistickej republiky.

§ 67
Závodný požiarny útvar

(1) Závodný požiarny útvar zriaďuje organizácia, ktorú určí krajský národný výbor po dohode s orgánom nadriadeným organizácii. Pritom sa prihliada najmä na veľkosť organizácie, jej význam pre národné hospodárstvo, požiarne nebezpečenstvo vyplývajúce z technológie alebo z povahy skladovaných materiálov.

(2) Organizácia môže zrušiť závodný požiarny útvar len so súhlasom krajského národného výboru.

(3) Ak to odôvodňujú hospodárske alebo iné dôležité okolnosti, môže sa zriadiť závodný požiarny útvar pre dve alebo viac organizácií na základe zmluvy o združení; k zriadeniu takéhoto závodného požiarneho útvaru je potrebný súhlas krajského národného výboru, v územnom obvode ktorého má tento útvar pôsobiť.

Dobrovoľné jednotky požiarnej ochrany

§ 68

(1) Miestny národný výbor zriaďuje a spravuje dobrovoľný verejný požiarny zbor. Veliteľa tohto zboru vymenúva a odvoláva po prerokovaní s okresným národným výborom, a to spravidla na návrh Zväzu požiarnej ochrany.

(2) Organizácia, ktorú určí okresný národný výbor, zriaďuje dobrovoľný závodný požiarny zbor; so súhlasom okresného národného výboru vymenúva a odvoláva jeho veliteľa.

(3) Na zvýšenie akcieschopnosti a skvalitnenie činnosti dobrovoľného verejného požiarneho zboru alebo dobrovoľného závodného požiarneho zboru môžu sa do neho zaradiť v nevyhnutnom počte aj osoby vykonávajúce túto službu ako svoje povolanie. O tomto opatrení rozhodne okresný národný výbor; v organizácii so súhlasom orgánu nadriadeného organizácii.

§ 69

(1) V organizácii, v ktorej sa nezriaďuje jednotka požiarnej ochrany, plnia úlohy jednotky požiarnej ochrany požiarne hliadky.

(2) Miestny národný výbor môže namiesto dobrovoľného verejného požiarneho zboru zriadiť požiarnu hliadku len so súhlasom okresného národného výboru.

§ 70
Základné úlohy jednotiek požiarnej ochrany

(1) Jednotka požiarnej ochrany plní tieto základné úlohy:

a) vykonáva požiarny zásah podľa príslušnej dokumentácie požiarnej ochrany alebo pri sústredení a nasadzovaní síl a prostriedkov,

b) vykonáva záchranné práce pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach.

(2) Pri zdolávaní požiaru jednotky požiarnej ochrany spolupracujú s útvarmi Zboru národnej bezpečnosti a ďalšími orgánmi podľa osobitných predpisov.[11])

(3) Podrobnosti o úlohách jednotiek požiarnej ochrany ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 71
Riadenie činnosti v jednotkách požiarnej ochrany

(1) Príslušníci, pracovníci a členovia jednotiek požiarnej ochrany sú pri činnosti v jednotke požiarnej ochrany podriadení svojim veliteľom a pri zdolávaní požiaru veliteľovi zásahu.

(2) Veliteľ jednotky požiarnej ochrany zodpovedá za pripravenosť a činnosť jemu podriadenej jednotky tomu národnému výboru alebo organizácii, ktorá jednotku zriadila.

(3) Činnosť veliteľov, príslušníkov, pracovníkov a členov jednotiek požiarnej ochrany a zásady velenia pri spoločnom zásahu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 72
Odborná spôsobilosť a príprava

(1) Určené funkcie v jednotkách požiarnej ochrany môžu zastávať príslušníci, pracovníci a členovia s požadovanou odbornou spôsobilosťou. Okruh týchto funkcií, obsah odbornej spôsobilosti, spôsob a podmienky jej overovania a osvedčovania, ako aj vydávanie a odnímanie osvedčení o odbornej spôsobilosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

(2) Príslušníci, pracovníci a členovia jednotiek požiarnej ochrany môžu samostatne vykonávať službu pri zdolávaní požiarov až po absolvovaní základnej odbornej prípravy.

(3) Pracovníci [§ 65 ods. 1 písm. b)], členovia dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany [§ 65 ods. 1 písm. c)] a členovia požiarnych hliadok (§ 69) sú povinní zúčastňovať sa v určenom rozsahu na odbornej príprave. Ak sa na odbornej príprave zúčastňujú členovia dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany a členovia požiarnych hliadok vo svojom pracovnom čase, považuje sa to za prekážku na strane pracovníka z dôvodov všeobecného záujmu.[12])

(4) Odborná príprava jednotiek požiarnej ochrany zahŕňa teoretickú prípravu, praktický výcvik a telesnú prípravu. Súčasťou odbornej prípravy je aj požiarnický šport. Podrobnosti o odbornej príprave jednotiek požiarnej ochrany a o organizovaní súťaží v požiarnickom športe ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 73
Poskytovanie pomoci pri zdolávaní požiaru

(1) Národné výbory a organizácie sú povinné si poskytovať pri zdolávaní požiarov vzájomnú pomoc.

(2) Krajské národné výbory a okresné národné výbory sú oprávnené vo svojom územnom obvode v prípade naliehavej potreby pri zdolávaní požiarov sústreďovať a nasadzovať jednotky požiarnej ochrany bez ohľadu na to, kto s nimi disponuje. Obdobné oprávnenie má ministerstvo vnútra pri potrebe nasadenia jednotiek a vecných prostriedkov požiarnej ochrany z viac krajov alebo ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(3) Orgán, ktorý rozhoduje o opatreniach uvedených v odseku 2, je povinný prihliadať na to, aby bola v nevyhnutnom rozsahu zabezpečená požiarna ochrana v územných obvodoch národných výborov alebo organizáciách, ktoré takúto pomoc poskytnú.

(4) O vyžadovaní vojenskej výpomoci a o poskytovaní medzištátnej pomoci platia osobitné predpisy.[13])

PIATA ČASŤ
SPOLUPRÁCA S DOBROVOĽNÝMI SPOLOČENSKÝMI ORGANIZÁCIAMI

§ 74

Ministerstvo vnútra, národné výbory a ostatné orgány a organizácie pri plnení úloh podľa tohto zákona spolupracujú s príslušnými orgánmi dobrovoľných spoločenských organizácií, najmä Zväzu požiarnej ochrany, Revolučného odborového hnutia a Socialistického zväzu mládeže.

§ 75
Zväz požiarnej ochrany

Zväz požiarnej ochrany pomáha národným výborom pri plnení úloh na úseku požiarnej ochrany najmä tým, že

a) zúčastňuje sa na organizovaní a vykonávaní preventívnych požiarnych kontrol,

b) spolupracuje pri zriaďovaní a zabezpečovaní činností dobrovoľných verejných požiarnych zborov a požiarnych hliadok, pri údržbe požiarnej techniky a iných vecných prostriedkov požiarnej ochrany,

c) podieľa sa na odbornej príprave členov dobrovoľných verejných požiarnych zborov a požiarnych hliadok, ako aj na odbornej príprave členov kontrolných skupín,

d) podieľa sa na preventívnovýchovnej činnosti na úseku požiarnej ochrany,

e) podieľa sa na spracúvaní dokumentácie požiarnej ochrany miestnych národných výborov,

f) predkladá návrhy na materiálno-technické vybavenie dobrovoľných verejných požiarnych zborov,

g) podieľa sa na plnení úloh na úseku civilnej obrany.

ŠIESTA ČASŤ
POSTIH ORGANIZÁCIÍ A OBČANOV

Pokuty organizáciám

§ 76

(1) Ministerstvo vnútra, krajský národný výbor alebo okresný národný výbor pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru môže uložiť pokutu až do 100 000 Kčs organizácii, ktorá porušila povinnosti vyplývajúce z predpisov o požiarnej ochrane tým, že

a) neoznačí pracoviská so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom príslušnými príkazmi, zákazmi a pokynmi,

b) nevykonáva pravidelnú kontrolu dodržiavania predpisov o požiarnej ochrane a plnenia príkazov, zákazov a pokynov týkajúcich sa požiarnej ochrany,

c) nevykonáva pravidelné školenie pracovníkov organizácie o požiarnej ochrane a odbornú prípravu jednotky požiarnej ochrany a požiarnych hliadok,

d) neumožní alebo sťažuje výkon štátneho požiarneho dozoru,

e) nevyhotoví predpísanú dokumentáciu požiarnej ochrany alebo ju neudržiava v súlade so skutočným stavom,

f) nezabezpečí vybavenie objektov požiarnou signalizáciou, hasiacimi zariadeniami, požiarnou technikou a inými vecnými prostriedkami požiarnej ochrany v množstve a druhoch zodpovedajúcich požiarnemu nebezpečenstvu v organizácii alebo tieto neudržiava v použiteľnom stave,

g) neposkytne na výzvu veliteľa cvičenia, veliteľa jednotky požiarnej ochrany alebo národného výboru potrebnú pomoc alebo neumožní vstup na nehnuteľnosť na vykonanie potrebných opatrení v súvislosti s cvičením jednotiek požiarnej ochrany, hoci na to bola povinná podľa rozhodnutia národného výboru,

h) neoznámi okresnému národnému výboru vznik požiaru v organizácii.

(2) Ministerstvo vnútra, krajský národný výbor alebo okresný národný výbor pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru môže uložiť pokutu až do 250 000 Kčs organizácii, ktorá porušila povinnosť vyplývajúcu z predpisov o požiarnej ochrane tým, že

a) znemožní prístup k núdzovým východom, únikovým cestám alebo k rozvodným zariadeniam elektrickej energie, plynu a vody, najmä nesprávnym uskladňovaním materiálov,

b) poruší rozhodnutie o vylúčení veci z používania alebo rozhodnutie o zastavení prevádzky,

c) neustanoví technika požiarnej ochrany alebo špecialistu požiarnej ochrany alebo nezriadi požiarnu hliadku alebo požiarno-technickú komisiu,

d) nezriadi jednotku požiarnej ochrany, hoci bola podľa rozhodnutia príslušného národného výboru povinná ju zriadiť, alebo ju nevybaví potrebnou požiarnou technikou a inými vecnými prostriedkami požiarnej ochrany alebo ju používa na činnosť nesúvisiacu s požiarnou ochranou,

e) nedodrží predpisy o skladovaní a manipulácii s horľavými látkami alebo nevykoná potrebné opatrenia pri činnostiach spojených so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom alebo pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb,

f) nevykoná v určenej lehote opatrenia uložené a odstránenie zistených nedostatkov,

g) postupuje v rozpore s rozhodnutím, ktorým jej bola zakázaná výroba, uvádzanie do obehu, dovoz alebo ktorým jej bolo uložené vykonanie iných opatrení pri výrobkoch vykazujúcich závažné nedostatky z hľadiska požiarnej bezpečnosti,

h) neposkytne na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa jednotky požiarnej ochrany alebo národného výboru potrebnú vecnú pomoc, neumožní vstup na nehnuteľnosť na vykonanie potrebných opatrení v súvislosti so zdolávaním požiaru alebo záchrannými prácami, hoci na to bola povinná.

(3) Ministerstvo vnútra alebo krajský národný výbor pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru môže uložiť pokutu až do 250 000 Kčs nadriadenému orgánu, ktorý porušil povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 5.

(4) Organizácii alebo nadriadenému orgánu, ktoré opätovne porušili povinnosť, za ktorú im bola v predchádzajúcich troch rokoch uložená pokuta, môže ministerstvo vnútra, krajský národný

výbor alebo okresný národný výbor pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru uložiť ďalšiu pokutu až do dvojnásobku pokuty ustanovenej v odsekoch 1 až 3.

(5) Pri určovaní výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť a čas trvania protiprávneho konania a na rozsah spôsobenej škody.

(6) Uložením pokuty podľa odsekov 1 až 4 zostáva nedotknutá zodpovednosť organizácie alebo nadriadeného orgánu za spôsobenú škodu a postih ich pracovníkov podľa pracovnoprávnych predpisov.

§ 77

(1) Pokutu podľa § 76 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa o porušení povinnosti dozvedel orgán vykonávajúci štátny požiarny dozor, najneskôr do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

(2) Pokuta je príjmom národného výboru, ktorý ju uložil. Pokuta uložená ministerstvom vnútra je príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej socialistickej republiky.

Priestupky

§ 78

(1) Za priestupok na úseku požiarnej ochrany môže národný výbor uložiť

a) pokarhanie,

b) pokutu vo výške uvedenej v odsekoch 2, 3 alebo 4.

(2) Pokarhanie alebo pokutu až do 1000 Kčs možno uložiť občanovi, ktorý sa dopustil priestupku na úseku požiarnej ochrany tým, že

a) porušil predpisy a príkazy o vybavení hasiacimi zariadeniami a inými vecnými prostriedkami požiarnej ochrany,

b) neumožnil alebo sťažil vykonanie preventívnej požiarnej kontroly alebo iných opatrení na úseku požiarnej ochrany,

c) neuposlúchol nariadenie veliteľa zásahu alebo veliteľa jednotky požiarnej ochrany vydané podľa § 88 ods. 2 písm. a).

(3) Pokarhanie alebo pokutu až do 3000 Kčs možno uložiť občanovi, ktorý sa dopustil priestupku na úseku požiarnej ochrany tým, že

a) porušil zásady bezpečnej prevádzky tepelných, elektrických, plynových a iných spotrebičov alebo neumožnil pravidelné čistenie komínov,

b) nevykonal v určenej lehote opatrenia uložené národným výborom,

c) poškodil, odstránil, zneužil alebo inak znížil účinnosť zariadení a prostriedkov slúžiacich na ochranu pred požiarmi alebo vedome bezdôvodne privolal jednotku požiarnej ochrany,

d) neposkytol osobnú alebo vecnú pomoc v súvislosti so zdolávaním požiaru, hoci bol na to povinný,

e) neumožnil vstup na nehnuteľnosť pri cvičení jednotky požiarnej ochrany, hoci bol na to povinný podľa rozhodnutia národného výboru.

(4) Pokarhanie alebo pokutu až do 5000 Kčs možno uložiť občanovi, ktorý sa dopustil priestupku na úseku požiarnej ochrany tým, že

a) nedodržal predpisy o skladovaní a manipulácii s horľavými látkami alebo nesprávnym skladovaním materiálov znemožnil prístup k rozvodným zariadeniam elektrickej energie, plynu a vody,

b) porušil príkazy a zákazy o fajčení a o manipulácii s otvoreným ohňom na miestach so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom,

c) neumožnil jednotke požiarnej ochrany vstup na nehnuteľnosť pri zdolávaní požiaru alebo inak sťažil vykonanie opatrení nevyhnutných na zdolanie požiaru alebo záchranných prác,

d) porušil rozhodnutie o vylúčení veci z používania alebo rozhodnutie o zastavení prevádzky,

e) vykonával práce, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru, ak nemal odbornú spôsobilosť, ktorú požadujú na vykonávanie takýchto prác osobitné predpisy,

f) zanedbal z hľadiska požiarnej ochrany dohľad nad osobami, ktoré nemôžu posúdiť následky svojho konania.

§ 79

(1) Ak sa v tomto zákone neustanovuje inak, platia o priestupkoch a ich prerokúvaní všeobecné predpisy.[14])

(2) Pokuta uložená podľa § 78 je príjmom národného výboru, ktorý ju uložil.

SIEDMA ČASŤ
NÁHRADA ŠKODY

§ 80
Odškodňovanie úrazov

(1) Ak došlo u občana k poškodeniu na zdraví alebo k jeho smrti

a) pri jeho činnosti v dobrovoľnom verejnom požiarnom zbore, v požiarnej hliadke alebo v kontrolnej skupine,

b) v súvislosti s pomocou, ktorú poskytol pri zdolávaní požiaru alebo pri odstraňovaní jeho následkov alebo pri cvičení jednotky požiarnej ochrany (ďalej len „poškodený“) uhradí škodu tým vzniknutú štát obdobne podľa predpisov pri odškodňovaní pracovných úrazov,[15]) pokiaľ mu nevznikol nárok na náhradu tejto škody už z pracovno-právneho vzťahu.

(2) Náhradu škody podľa odseku 1 poskytuje v zastúpení štátu okresný národný výbor, v územnom obvode ktorého došlo k poškodeniu na zdraví alebo k smrti poškodeného.

§ 81
Jednorazové mimoriadne odškodnenie

(1) Vláda Slovenskej socialistickej republiky ustanoví nariadením, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu prislúcha poškodenému a pozostalým po poškodenom, okrem nárokov podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov, aj jednorazové mimoriadne odškodnenie a kedy možno takéto odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na poškodeného odkázané výživou.

(2) V tomto nariadení sa upraví tiež jednorazové mimoriadne odškodnenie aj príslušníkovi, pracovníkovi jednotky požiarnej ochrany a členovi dobrovoľného závodného požiarneho zboru a pozostalým po nich.

(3) Jednorazové mimoriadne odškodnenie pracovníkom závodného požiarneho útvaru, členom dobrovoľného závodného požiarneho zboru, ako aj ďalším pracovníkom organizácie a pozostalým

po nich poskytuje organizácia, ak ku škode na zdraví došlo v súvislosti s činnosťou jednotiek požiarnej ochrany v objektoch vlastnej organizácie. V ostatných prípadoch poskytuje jednorazové mimoriadne odškodnenie ministerstvo vnútra.

(4) Nárok na odškodnenie podľa odsekov 1 až 3 sa premlčuje v lehote troch rokov odo dňa vzniku škody.

Náhrada vecnej škody

§ 82

Občan má nárok na náhradu vecnej škody, ktorá mu vznikla pri pomoci poskytnutej pri zdolávaní požiaru, prípadne pri cvičení jednotky požiarnej ochrany. V osobitne odôvodnených prípadoch môže sa priznať náhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci za vec poškodenú.

§ 83

(1) Občanovi sa nahrádza tiež vecná škoda, ktorá mu vznikla v dôsledku opatrení nevyhnutných na zdolanie požiaru, zamedzenie jeho šírenia alebo záchranných prác vykonaných na príkaz veliteľa zásahu alebo veliteľa jednotky požiarnej ochrany alebo pri cvičení jednotky požiarnej ochrany; to neplatí, ak škoda vznikla použitím hasiacich látok v súvislosti so zdolávaním požiaru.

(2) Náhrada vecnej škody podľa odseku 1 sa neposkytuje občanovi, ktorého objekty boli zasiahnuté požiarom.

§ 84

(1) Náhradu škody podľa § 82 a § 83 poskytuje a o nej rozhoduje okresný národný výbor, v územnom obvode ktorého požiar vznikol alebo sa konalo cvičenie jednotky požiarnej ochrany.

(2) Ak vznikla občanovi vecná škoda v súvislosti s pomocou poskytnutou v záujme organizácie, má okresný národný výbor voči tejto organizácii právo na náhradu toho, čo občanovi poskytol.

(3) Právo na náhradu škody podľa § 82 a § 83 treba uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode, najneskôr do dvoch rokov od vzniku škody; inak toto právo zanikne.

ÔSMA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 85

(1) Pôsobnosť ministerstva vnútra, krajského národného výboru a okresného národného výboru pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru, ako aj pôsobnosť miestneho národného výboru pri vykonávaní preventívnych požiarnych kontrol sa nevzťahuje na

a) útvary a zariadenia Československej ľudovej armády, vojsk ministerstva vnútra, Zboru národnej bezpečnosti a Zboru nápravnej výchovy; v týchto útvaroch a zariadeniach sa zabezpečujú a vykonávajú uvedené úlohy podľa osobitných predpisov,

b) banské diela, zariadenia, pracoviská a činnosti pod zemou podliehajúce dozoru orgánov štátnej banskej správy,

c) dráhové vozidlá, riečne plavidlá, námorné lode a civilné lietadlá; v týchto dopravných prostriedkoch sa zabezpečujú a vykonávajú uvedené úlohy podľa osobitných predpisov.

(2) Pôsobnosť ministerstva vnútra, krajského národného výboru a okresného národného výboru pri zisťovaní príčin vzniku požiarov sa nevzťahuje na prípady uvedené v odseku 1 s výnimkou dráhových vozidiel a riečnych plavidiel.

§ 86

Ustanovenia tohto zákona sa vzťahujú na železničnú, vodnú a leteckú dopravu, ak medzinárodné zmluvy, ktorými je Československá socialistická republika viazaná, neustanovujú inak.

§ 87

(1) Ustanovenia tohto zákona sa nedotýkajú výsad a imunít priznávaných podľa medzinárodného práva alebo medzinárodných zmlúv, ktorými je Československá socialistická republika viazaná.

(2) Pri zdolávaní požiarov možno vstúpiť do objektov, ktoré požívajú ochranu podľa odseku 1, iba na základe príslušného súhlasu.

§ 88
Oprávnenia osôb poverených plnením úloh na úseku požiarnej ochrany

(1) Príslušníci pri vykonávaní štátneho požiarneho dozoru a pri zisťovaní príčin vzniku požiarov a členovia kontrolných skupín pri vykonávaní preventívnych požiarnych kontrol sú oprávnení vstupovať do objektov zariadení, vykonávať potrebné zisťovania a úkony, nazerať do príslušnej dokumentácie, požadovať potrebné údaje a vysvetlenia a potrebnú súčinnosť od vedúcich a ostatných pracovníkov organizácií a občanov.

(2) Príslušníci, velitelia závodných požiarnych útvarov, velitelia dobrovoľných verejných požiarnych zborov alebo dobrovoľných závodných požiarnych zborov a velitelia zásahu sú pri plnení úloh na úseku požiarnej ochrany oprávnení

a) nariadiť v súvislosti so zdolávaním požiaru alebo pri cvičení jednotky požiarnej ochrany, aby sa z miesta zásahu vzdialili osoby, ktorých prítomnosť nie je potrebná, alebo aby sa podriadili iným obmedzeniam nevyhnutným na úspešné vykonanie zásahu,

b) vyzvať občana, ktorý porušil predpisy o požiarnej ochrane, aby preukázal svoju totožnosť; ak ju hodnoverne nepreukáže, sú oprávnení predviesť tohto občana na miestny národný výbor alebo na útvar Zboru národnej bezpečnosti.

(3) Oprávnenie podľa odsekov 1 a 2 sa preukazuje spôsobom, ktorý ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 89
Povinnosť mlčanlivosti

(1) Osoby poverené plnením úloh na úseku požiarnej ochrany sú povinné zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré vo všeobecnom záujme alebo v záujme zúčastnených osôb majú zostať utajené pred nepovolanými osobami. Povinnosť mlčanlivosti trvá aj po skončení pracovného pomeru alebo po splnení úlohy.

(2) O oslobodení od mlčanlivosti a jeho rozsahu rozhoduje

a) náčelník správy Zboru požiarnej ochrany, ak ide o podriadených príslušníkov,

b) náčelník správy Zboru požiarnej ochrany okresného národného výboru, ak ide o ostatné osoby poverené plnením úloh na úseku požiarnej ochrany.

§ 90

Predpisy o ochrane štátneho, hospodárskeho a služobného tajomstva[16]) nie sú ustanoveniami § 88 a § 89 dotknuté.

§ 91
Ocenenie mimoriadnej odvahy

(1) Na ocenenie mimoriadnej odvahy a obetavosti príslušníkov, pracovníkov a členov jednotiek požiarnej ochrany a občanov pri záchrane života a majetku môže minister vnútra udeliť vecný alebo peňažný dar.

(2) Zásady poskytovania darov uvedených v odseku 1 ustanoví vláda Slovenskej socialistickej republiky.

§ 92
Živelné pohromy a iné mimoriadne udalosti

Ak osobitné predpisy neustanovujú inak, vzťahujú sa ustanovenia tohto zákona o poskytovaní osobnej a vecnej pomoci, o jednotkách požiarnej ochrany, o právach a povinnostiach príslušníkov, pracovníkov a členov jednotiek požiarnej ochrany, o náhrade škody a ustanovenia o ocenení mimoriadnej odvahy primerane aj na záchranné práce pri živelných pohromách. To isté platí na záchranné práce pri mimoriadnych udalostiach, ak sú bezprostredne ohrozené ľudské životy alebo hrozí značná škoda.

§ 93
Hodnosti a rovnošaty pracovníkov a členov

(1) Pracovníkom závodných požiarnych útvarov patria hodnosti s označením príslušnosti k závodnému požiarnemu útvaru a rovnošata.

(2) Členom dobrovoľných verejných požiarnych zborov a dobrovoľných závodných požiarnych zborov patrí rovnošata a funkčné označenie.

(3) Podrobnosti o hodnostiach, funkčných označeniach a rovnošatách pracovníkov a členov jednotiek požiarnej ochrany ustanoví všeobecne záväzný právny predpis. Tento predpis môže tiež ustanoviť, ktorým ďalším osobám plniacim úlohy na úseku požiarnej ochrany patrí rovnošata.

§ 94
Vzťah zákona k všeobecným predpisom o správnom konaní

Na vydávanie a odnímanie osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon funkcie technika požiarnej ochrany, špecialistu požiarnej ochrany alebo funkcie zriadenej podľa § 8 a ďalej na rozhodovanie podľa § 32 ods. 1 písm. b) bod 1 a 2, § 38, § 67 ods. 2 a 3 a § 73 ods. 2 tohto zákona sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.[17])

§ 95

Ak vznikne pochybnosť o povinnosti organizácie

a) ustanoviť na plnenie povinnosti na úseku požiarnej ochrany dvoch alebo viacerých technikov požiarnej ochrany alebo ustanoviť technika požiarnej ochrany, ktorého funkcia nebude spojená s inou funkciou [§ 7 ods. 2 písm. a), b)],

b) ustanoviť špecialistu požiarnej ochrany v organizáciách vykonávajúcich výskum a vývoj (§ 10 ods. 2),

c) zriadiť požiarnu hliadku (§ 13),

d) zriadiť požiarnotechnickú komisiu (§ 14),
rozhodne o tejto povinnosti orgán vykonávajúci štátny požiarny dozor v organizácii.

§ 96
Zákaz používania jednotiek požiarnej ochrany a vecných prostriedkov požiarnej ochrany

Ak tento zákon neustanovuje inak (§ 92), jednotky požiarnej ochrany, požiarnu techniku a iné vecné prostriedky požiarnej ochrany nemožno používať na činnosť nesúvisiacu s požiarnou ochranou.

Prechodné ustanovenia

§ 97

Organizácie, v ktorých ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona bol zriadený závodný požiarny útvar alebo závodný požiarny zbor, sa považujú za organizácie určené na zriadenie týchto jednotiek požiarnej ochrany príslušným národným výborom (§ 67 ods. 1 a § 68 ods. 2).

§ 98

(1) Inšpekcie požiarnej ochrany národných výborov zriadené podľa doterajších predpisov[18]) sa považujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona za správy Zboru požiarnej ochrany národných výborov podľa tohto zákona.

(2) Verejné požiarne útvary sa považujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona za útvary Zboru požiarnej ochrany podľa tohto zákona.

§ 99

Pracovníci ministerstva vnútra zaradení na úseku požiarnej ochrany, pracovníci inšpekcií požiarnej ochrany národných výborov a príslušníci verejných požiarnych útvarov sa považujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona za príslušníkov Zboru požiarnej ochrany; zloženie sľubu u týchto príslušníkov zabezpečia náčelníci správ Zboru požiarnej ochrany najneskôr do piatich dní od nástupu príslušníka do práce po dni nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Záverečné ustanovenia

§ 100

Ministerstvo vnútra vydá

a) všeobecne záväzné právne predpisy na vykonanie § 6 ods. 2, § 7 ods. 2, § 10 ods. 5, § 11 ods. 2, § 12 ods. 2, § 13 ods. 3, § 14 ods. 2, § 15 ods. 2, § 16 ods. 3, § 17 ods. 4, § 30, § 31 ods. 2, § 32 ods. 1 písm. b) bod 2, § 34 ods. 1 písm. b), § 42, § 51 ods. 1, § 57 ods. 2, § 65 ods. 2, § 70 ods. 3, § 71 ods. 3, § 72 ods. 1 a 4 a § 88 ods. 3 tohto zákona,

b) po dohode s Ministerstvom práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky a príslušným odborovým orgánom všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 47 ods. 3, § 53 ods. 2, § 54 ods. 1, § 55 ods. 3 a § 56 ods. 6 tohto zákona,

c) po dohode s Ministerstvom školstva Slovenskej socialistickej republiky, Ministerstvom financií Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstvom práce a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 25 ods. 3 tohto zákona,

d) po prerokovaní s Federálnym ministerstvom národnej obrany a Federálnym ministerstvom vnútra všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 64 a § 93 ods. 3 tohto zákona.

§ 101

(1) V zákone č. 69/1967 Zb. o národných výboroch v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 35/1983 Zb.) sa v § 20 ods. 1 vypúšťajú slová „najmä verejné požiarne útvary“.

(2) Zákon Slovenskej národnej rady č. 79/1978 Zb. o štátnej správe v školstve v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 50/1984 Zb.) sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 33 ods. 2 sa vypúšťajú slová „školy požiarnej ochrany“,
2. V § 33 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Na stredné školy požiarnej ochrany sa vzťahujú ustanovenia § 22a, § 22b, § 23, § 24 ods. 1, 2, 3, 4, 7 a 8, § 26, § 26a, § 26b, § 27, § 32a ods. 1, § 32b a § 32e. Pôsobnosť, ktorá patrí podľa týchto ustanovení ministerstvu školstva alebo krajskému národnému výboru, vykonáva vo veciach stredných škôl požiarnej ochrany Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky.“.
Doterajšie odseky 2 a 3 sa označujú ako odseky 3 a 4.

(3) V nariadení vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 155/1982 Zb. o zriaďovaní odborov a iných útvarov národných výborov sa vypúšťajú slová

a) v § 1 ods. 1 „krajskú inšpekciu požiarnej ochrany“,

b) v § 2 ods. 1 „mestskú inšpekciu požiarnej ochrany“,

c) v § 2 ods. 4 „obvodnú inšpekciu požiarnej ochrany“,

d) v § 3 ods. 1 „okresnú inšpekciu požiarnej ochrany“,

e) v § 4 ods. 1 „mestskú inšpekciu požiarnej ochrany“.

§ 102

(1) Zrušujú sa:

1. zákon č. 18/1958 Zb. o požiarnej ochrane v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 159/1971 Zb. (položky 48 a 49 prílohy A), zákona č. 20/1975 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 52/1982 Zb. (položka 22 prílohy),
2. § 18 zákona č. 60/1961 Zb. o úlohách národných výborov pri zabezpečovaní socialistického poriadku, pokiaľ upravuje skutkové podstaty priestupkov proti ochrane pred požiarmi,
3. vládne nariadenie č. 12/1951 Zb. o náhrade škody príslušníkom hasičstva a iným osobám v odbore ochrany pred požiarmi a inými živelnými pohromami,
4. vyhláška povereníctva vnútra č. 752/1951 Ú. v. o úprave požiarnej stráže v kinách,
5. vyhláška ministra vnútra č. 266/1951 Ú. v., ktorou sa upravujú podrobnosti o náhrade škody v odbore ochrany pred požiarmi a inými živelnými pohromami,
6. vyhláška Ministerstva vnútra č. 120/1952 Ú. v., ktorou sa vydáva služobný a disciplinárny poriadok pre príslušníkov požiarnych zborov, požiarnych hliadok a pre príslušníkov veliteľstiev požiarnej ochrany,
7. vyhláška ministra vnútra č. 169/1955 Ú. v. o zabezpečení a organizácii požiarnej ochrany v závodoch v znení vyhlášky ministra vnútra č. 119/1958 Ú. v. a vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 61/1976 Zb.,

8. vyhláška Ministerstva vnútra č. 198/1958 Ú. v. o obstarávaní, rozdeľovaní a skúšaní vecných prostriedkov požiarnej ochrany,
9. vyhláška Ministerstva vnútra č. 106/1959 Ú. v. o organizácii požiarnej ochrany v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 159/1971 Zb. (položky 48, 50 až 52 prílohy A),
10. vyhláška Ministerstva školstva a kultúry a Ministerstva vnútra č. 87/1960 Zb. o zavedení bezpečného filmu,
11. vyhláška Ministerstva vnútra č. 70/1960 Zb. o zabezpečení pohotovosti hasiacich zariadení,
12. vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 61/1976 Zb., ktorou sa ustanovujú zásady školenia pracovníkov o požiarnej ochrane,
13. úprava Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. PO-191/3-1974 o ochrane úrody pred požiarmi (reg. v čiastke 10/1974 Zb.).
14. vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 166/1976 Zb. o požiarnej bezpečnosti pri skladovaní vykurovacej nafty,
15. úprava Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. PO-1133/3-1976, ktorou sa vydávajú zásady riadenia a organizácie požiarnej ochrany národných výborov (reg. v čiastke 33/1976 Zb.),
16. vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 8/1978 Zb., ktorou sa vydávajú zásady pre vypracúvanie dokumentácie hasenia požiarov.

(2) Platnosť strácajú:

1. pre príslušníkov úprava Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. PO-114/3-1978 o hodnostiach pracovníkov požiarnej ochrany (reg. v čiastke 3/1978 Zb.),
2. predpisy, ktoré boli ponechané v platnosti podľa vyhlášky predsedu vlády č. 129/1967 Zb. a uvedené v čiastke č. 47/1967 Zb. (časť XVIII).

§ 103
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júlom 1986.

V. Šalgovič v. r.

P. Colotka v. r.

1) Zákon č. 145/1970 Zb. o národohospodárskom plánovaní.

2) § 43 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

3) Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu.

4) § 116 Občianskeho zákonníka.

5) § 15 a § 122 Hospodárskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 45/1983 Zb.).

6) Zákon č. 169/1949 Zb. o vojenských obvodoch. § 22 zákona č. 40/1961 Zb. o obrane Československej socialistickej republiky. § 17 a § 18 zákona č. 102/1971 Zb. o ochrane štátneho tajomstva.

7) § 55 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon).

8) Vyhláška Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 95/1977 Zb. o typizácii vo výstavbe

9) Vyhláška Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 105/1981 Zb. o dokumentácii stavieb.

10) § 63b zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 35/1983 Zb.).

11) Napríklad: § 16 zákona č. 28/1984 Zb. o štátnom dozore nad jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení, § 6 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva č. 42/1966 Zb. o poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti.

12) § 124 Zákonníka práce.

13) Napríklad: vyhláška ministra zahraničných vecí č. 80/1971 Zb. o Zmluve medzi ČSSR a PĽR o právnych vzťahoch na československo-poľských štátnych hraniciach, o spolupráci a vzájomnej pomoci v hraničných otázkach, vyhláška ministra zahraničných vecí č. 39/1978 Zb. o Zmluve medzi ČSSR a MĽR o spolupráci a vzájomnej pomoci na československo-maďarských hraniciach, smernice Federálneho ministerstva národnej obrany zo dňa 25. júna 1974 na poskytovanie vojenskej pomoci, uverejnené pod č. 6 v čiastke 7/1974 Ú. v. SSR.

14) Napríklad: zákon č. 60/1961 Zb. o úlohách národných výborov pri zabezpečovaní socialistického poriadku, zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

15) § 190 až § 203, § 260 Zákonníka práce. § 44 ods. 1 a 2 nariadenia vlády ČSSR č. 54/1975 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce.

16) Zákon č. 102/1971 Zb.

17) Zákon č. 71/1967 Zb.

18) Nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 155/1982 Zb. o zriaďovaní odborov a iných útvarov národných výborov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.